
STRUKTURÁLNÍ POLITIKA

Struktura ekonomiky

- Struktura = vnitřní členění
  - A) podíl na HDP x B) podíl na zaměstnanosti
  - AIS x Odvětvová struktura
-

Zemědělství/Průmysl/Služby (% HDP)

	1990	2004
USA	<i>2/28/70</i>	<i>1/22/77</i>
Japonsko	<i>3/39/58</i>	<i>1/31/68</i>
Korea	<i>9/42/50</i>	<i>4/41/56</i>
Rusko	<i>17/48/35</i>	<i>5/35/60</i>
Čína	<i>27/42/31</i>	<i>13/46/41</i>
Indie	<i>31/28/41</i>	<i>21/27/52</i>
Uganda	<i>57/11/32</i>	<i>32/21/47</i>

Zemědělství/Průmysl/Služby (% HDP)

	1990	2004
Německo	2/38/61	1/29/70
Francie	4/27/70	3/22/76
V. Británie	2/35/63	1/26/73
Itálie	4/34/63	3/28/70
Švédsko	3/32/64	2/29/69
Belgie	2/33/65	1/25/73
Rakousko	4/32/64	2/31/67

Zemědělství (% HDP)

	1975	1985	1995	2005
Francie	5,9	4,3	3,4	2,3
Německo	3,1	1,9	1,3	0,9
Itálie	7,5	4,7	3,3	2,2
Británie	2,7	1,7	1,8	0,9
Japonsko	5,4	3,2	1,9	1,4
USA	4,0	2,4	1,6	1,2

Zemědělství/Průmysl/Služby (% HDP)

	1990	2004
Česká Rep.	6/49/45	3/38/59
Slovensko	7/59/34	4/30/67
Maďarsko	15/39/46	3/31/66
Polsko	8/50/42	3/33/64
Slovinsko	6/42/52	3/37/61
Rumunsko	24/50/26	14/37/49
Estonsko	17/50/34	4/29/67

Strukturální změna

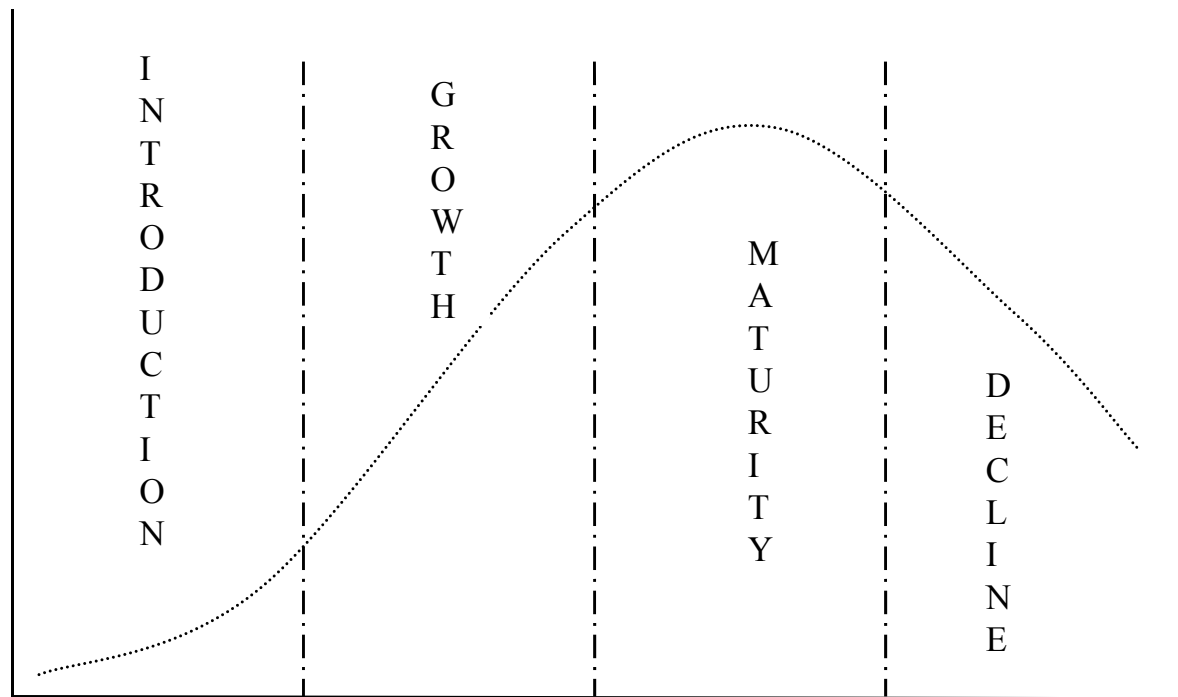
- Změna struktury ekonomiky
- Příčiny strukturálních změn
  - a) nabídkové b) poptávkové c) zahraniční
- Strukturální pokles = dramatická změna struktury ekonomiky, vliv mobility VF; vyhnitá oblast

Struktura československého hospodářství 1930

	% HDP
Zemědělství	22
Průmysl	38
Stavebnictví	6
Služby	34

Životní cyklus odvětví

Fáze životního cyklu

Introduction – The product appears on the market. Customers are not aware of its potential benefits so advertising is usually necessary. Investments are needed to cover sunk costs and to build up a market. Risk is high because it is not clear if the product succeeds. Profit is negative due to high costs and low sales. The level of competition is low.

Growth – The product has been successful and there is a rapid spread of awareness and use of the product. Sales are growing quickly, unit costs are decreasing and profits start to be generated. Investments are still high. The product is promising and new competitors are attracted into the industry.

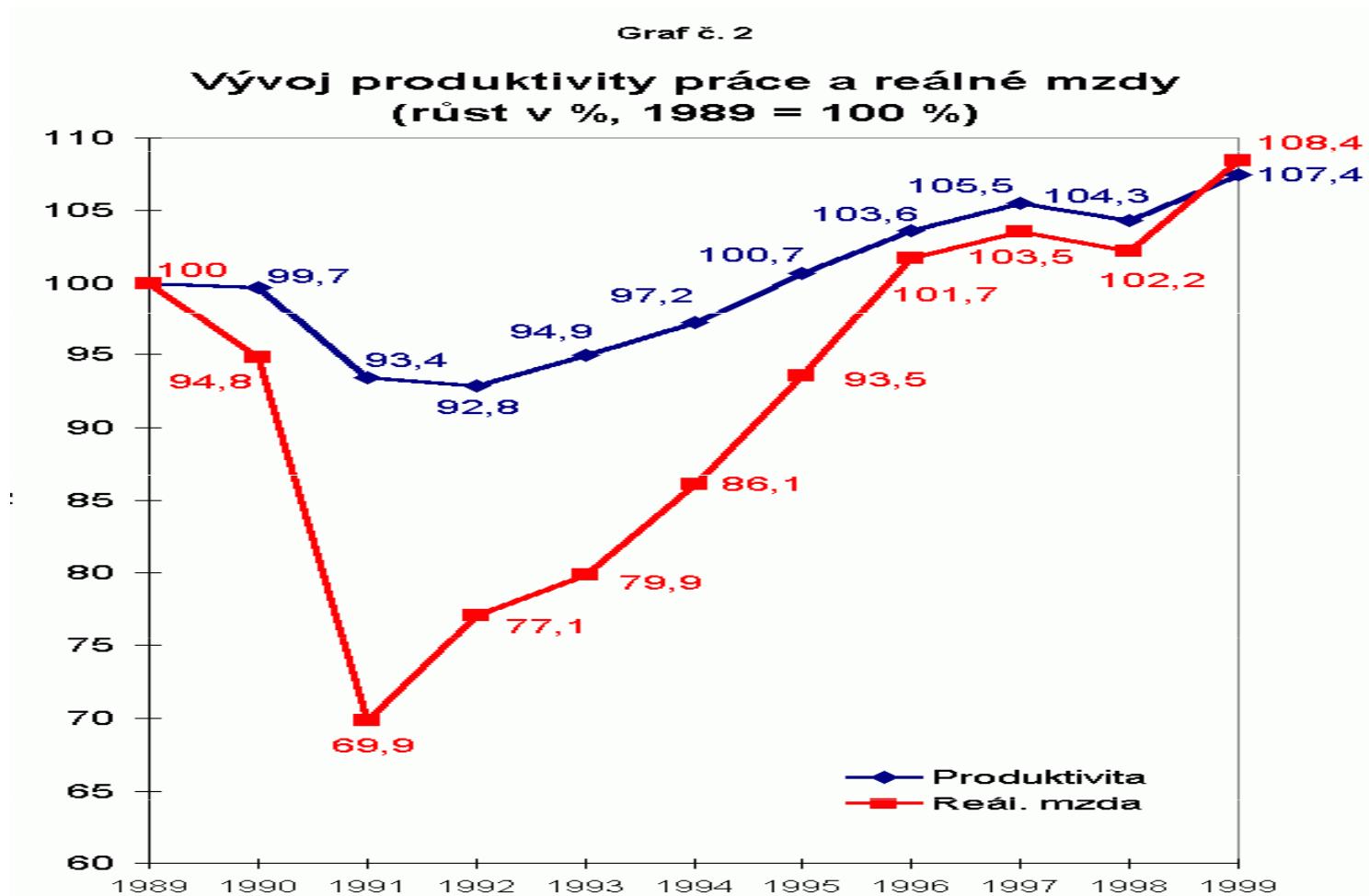
Maturity – The product reaches limits of the market size. Sales and profits are high but there is limited possibility to expand them. Marginal sales are growing only very slowly or they are even starting to stagnate. Investments are mainly renewable. Competition is very intensive on the market, because the product is highly profitable.

Decline – The product is starting to be obsolete. Customers have been attracted to other products. Advertising or brand loyalty can slow it down but not for long. Sales are falling and unit costs are increasing as output falls. Profit is low or negative and competitors leave the market.

Struktura zaměstnanosti ČR

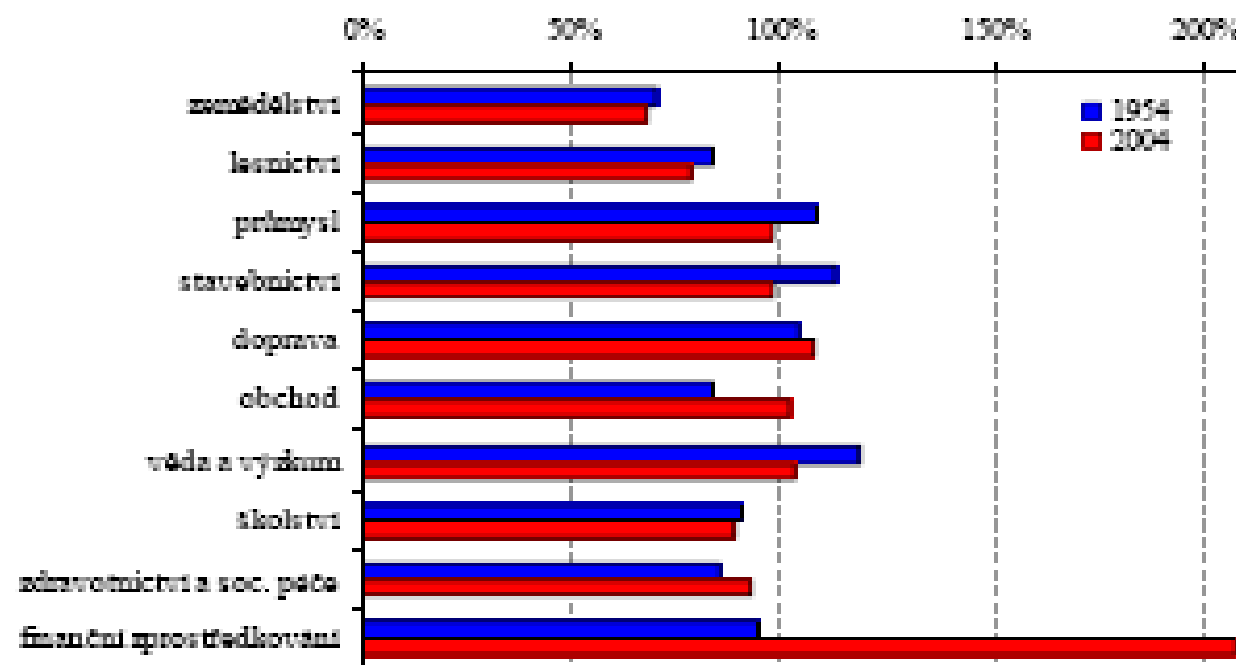
	1990	1995	2000	2007
Celkem	5351	5012	4751	4922
Zemědělství	553	257	169	141
Lesnictví	78	55	41	36
Průmysl	2025	1628	1510	1460
Stavebnictví	403	450	392	447
Obchod a pohostinství	614	890	891	795
Doprava a spoje	371	355	347	364
Služby podnikům, nemov. Výzkum	382	389	416	353
Školství	317	322	298	290
Zdravotnictví	280	262	265	338
Veřejná správa	96	162	186	326
Peněžnictví, pojišťovnictví	28	85	86	102

Transformační recese

Strukturální změny v dlouhém období

Obr. 3: Mzdové relace před padesáti lety a nyní (průměrná mzda = 100 %)

Zdroj: ČSÚ, Federální statistický úřad ČSSR; Výpočet: Patria Onánek

Struktura poptávky

	2005						x	1990					
	C	G	I	X	M	S	x	C	G	I	X	M	S
Británie	65	22	17	26	30	14	x	63	20	20	24	27	16
Francie	57	24	20	26	27	18	x	57	22	22	21	23	21
Německo	59	19	17	40	35	21	x	57	20	24	25	25	24
Švédsko	48	27	17	49	41	23	x	49	27	23	30	30	21
ČR	49	22	27	72	70	24	x	49	23	25	45	43	28
USA	70	16	19	10	15	13	x	67	17	18	10	11	15
Japonsko	57	18	23	13	11	26	x	53	13	33	11	10	34

Legenda: C - soukromá spotřeba; G - vládní spotřeba; I - investice; X - exporty; M - importy; S - úspory

Zdroj: World Bank (2007)

Strukturální politika

- Case 1: USA: Vývoj atomové pumpy, Kosmonautika
- Case 2: UK: renovace dolů a lodí
- Case 3: Francie – indikativní plánování + státní vlastnictví
- Case 4: Japonsko – MITI, motoroky, polovodiče
- Case 5: Airbus
- Case 6: Industrializace RZ
- Case 7: Industrializace Slovenska
- Case 8: Letecký průmysl ČR
- Case 9: Too big to fail

Citáty

- *„Je pak plýtváním používat amerického dělníka k výrobě něčeho, v čem není alespoň jedenapůlkrát produktivnější než dělník japonský.“ (M. a R. Friedmanovi: Svoboda volby 1979, Liberální Institut 1992; s. 51)*
  - *„Ochrana v podstatě znamená vykořisťování spotřebitele. Příznivá obchodní bilance ve skutečnosti znamená, že do zahraničí posíláme zboží o větší celkové hodnotě, než přivážíme.“ (M. a R. Friedmanovi: Svoboda volby 1979, Liberální Institut 1992; s. 51)*
  - *„But the techno-hype that surrounds us has some real costs. It causes business to waste money; it causes politicians to seek high-tech fixes (give every child a laptop!) when they should be getting back to basics (teach every child to read).“ (Paul Krugman – The Accidental Theorist 1999, p. 104)*
-